

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: .....

Cím: *A záróra és a háborus baccarat*

Forrás: *Az Est*

Bp

(Hely)

1916. 4. 2.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

495.4

Hely

Idő

"1916"

Személy

Helyszá

A záróra és a háborus baccarat

Még többen kártyáznak

— Az Est tudósítójától —

Valami Riviera- és Ostende-barát honfitársunk plántálta át vagy tíz esztendővel ezelőtt a különben is éppen elég kártyás, játékos Budapestre a világfosztogató Monsieur Blanc és Marquet mester szerzőjét, a francia hazardéria két legpokolibb eszközét: a »baccarat«-t és a sebes rohanású »Chemin de fer«-t. Nagy zöld asztalokon játszza őket sok ember öt pakli jól összekevert francia kártyával. A lényegük a lehető legegyszerűbb: öt korona a tét, vagy ötszáz, vagy ötezer, vagy akár mennyi pénz; a bank is kap kártyát, a játékos is; ha a bankaré a nagyobb kártya, övé a tét, ha a játékosé nagyobb, akkor ő nyer. Egy parti, vagy mint műnyelven nevezik: egy coup időtartama három másodperc, s nincs az a pénzösszeg, a mi ennyi idő alatt gazdát nem cserélhetne. Már most tessék elképzelni, hogy egy este meg egy éjszaka alatt hány coup lehet és mekkora a forgalom.

A bakk és Chemin

A francia kelevény eszeveszett iramban terjedt szét Budapesten s elharapódzva klubjainkban és kaszinóinkban, kikezdte, marcangolta, megrontotta dolgozó társadalmunkat, erkölcsileg és anyagilag tönkretéve kereskedőket, orvosokat, ügyvédeket, katonákat, rendőrtiszteket, bankárokat... Alig lehet a középosztály olyan foglalkozási ágát megnevezni, melyből áldozatokat ne szedett volna a baccarat. Utóbb már el sem fért a meglévő klubokban, kaszinókban és körökben, hanem direkt játéklubok alakultak különböző álcimeken — »Sakk kör«, »Sakk otthon«, »Karambol kör«, »Hungária klub«, »Lengyel klub« stb. — és a játék szervezése és terjesztése körül buzgólkodó emberparaziták egész légiója termett és rontotta, mérgezte a levegőt: a »slepper«-ek, »croupier«-k »játék-mestere«-k, »játékellenőr«-ök, »szetonos«-ok, »pinkabérlő«-k s mindezeknek a fő-, al- és mellékfajtái.

A kártya parazitái

Csupa züllött, pályavégzett, vagy

még semmiféle pályát meg nem kezdett söpredék, senkinépség, kik a játék óriási forgalmán és a szerencse ide-odaugrálásán élőködve, busás keresethez jutottak s a mérgezett pénz vánjából és borraivalóiból drága metresszeket vagy kávéházat vásároltak, a löversenyen pedig ezrekbe fogadtak a bookmakernél, holott olyiknak azelőtt még egy jó nadrágja sem volt. Műveltségük, modoruk minden klasszifikáción aluli.

A baccarat körül csak úgy fejlődött a bűn és a romlás. Következtek a botrányok, verekedések, lopás, sikasztás, házassági tragédiák, tönk, csőd, börtön, revolveres kölcsönkérés, öngyilkosság, szökés, halálos gutaütés a zöld asztalnál az izgalomtól, stb. stb. Végre, mikor már elég volt, jött a rendőrség és a detektívek botokkal behatoltak a klubokba s néhányat közülök, melyek bizonyíthatólag csak a baccaratra alakultak, feloszlatták a főkapitány.

De a játék azért nem szűnt meg, hanem áttérődőtt a békén hagyott s annak idején társadalmi vagy politikai céllal alapított klubokba és körökbe, s ide szívárgott a hazardirozó társadalom s elhelyezkedtek a játék sakáljai: a »croupier«-k, játékmesterek s a többi baccarat és pinka körül lézengők. Ma Budapesten ugyanannyi ember kártyázik, mint azelőtt,

sőt talán még több, mert a klubok a baccarat tiszteletére kibővültek s egyik-másikban két-három asztalon is játszanak egyszerre bakk-ot és Chemin de fer-t.

„Club-élet“

Ujabbban, hogy elrendelték a zárórákat, még jobban fellendült a klubélet. A kávéházi virrasztók és kártyázók gondoskodtak róla, hogy valamelyik klub felvegye őket s most az, a ki azelőtt csendesen kaláberezett, tartlított, vagy tarokkozott, már vigan baccarat-zik s a játékosok tábora újra megbővült.

Jól tudja ezt a rendőrség is, de minthogy a törvények megszokott értelmezése védi ezeket a régi és elismert köröket, nem akar behatolni a baccarat-asztalokhoz, mint alkotmányos intézményekhez.

Egyelőre csak az történik, hogy a rendőrség bizalmas átiratban fordul a legkártyásabb klubok vezetőségéhez, hogy lehetőleg korlátozzák a hazard-játékot a törvényesen kimondott zárórára. Ugyan mire való ez a bizalmasság és gyengédség? Főleg most háboruban, a kivételes intézkedésekről szóló törvények érvényeskor? Igaz ugyan, hogy ezek a klubok, körök és kaszinók annak idején, valamikor régen társadalmi vagy politikai céllal

alakították és ezeket a célokat szolgál-
ták. De ma már hol vagyunk ettől?
Vannak ugyan klubok, a hol rendes
klubélet folyik, de ez ma már szinte
kivétel. Az sem nagyon szép dolog,
hogy háboru idején a *Mágnás-Kaszi-
nóban, Gentry-Kaszinóban, Lipót-
városi Kaszinóban* — itt különösen —
százazrekre menő *játékforgalom* van
s életre-halálra kártyáznak, — de
ez az urak dolga. Ámde, hogy *egy-
kispolgári klubok* régi céljaik háttérbe
szorításával, vagy csak címzetes ál-
felszínen tartásával holmi *hivány
pinkabérért a saját társadalmukat meg-
méltelyező baccarat-barlangokká válja-
nak* s égészükkel védjék a fosztoga-
tás bűnét a rend őreivel szemben,
az már mégsem helyénvaló dolog.

Főképpen három ilyen klubról van
szó. Mind a három egy kerületben
van. Nevezzük az egyiket *»Erzsiké-
nek,* a másikat *»Fügi«-nek,* a har-
madikat *»Kör«-nek.* A bakkozók is
egy neveik őket. Hát ebben a három
baccarat- és Chemin de fer-csarnok-
ban csak nagyon rendszertelenül van-
nak összejövetelek, pártvacsorák, ér-
tekezletek, koncertek, estélyek és a
rendes klubélet egyéb ilyen jelenségei,
ezzel szemben igen szabatosan meg-
határozott időkben, szinte hivatalo-
san, majdnem tanrendszerűleg meg-
van állapítva, hogy mely napokon és
mikor van Chemin, vagy baccarat.

Ezek az idők pedig úgy vannak
választva, tiszteletreméltó szolidari-
tással, hogy *e három klub játékideje
egymással össze ne essék* s így ne
zavarják a játék szabad fejlődését.

A játékosok, a kik többnyire mind a
három klubban tagok, jól tudják a
tanrend-et s el nem vétik, mikor
hová kell menni. A tanrend a kö-
vetkező: *»Erzsikében« csütörtökön és
szombaton* bak vagy Chemin de fer
reggel ötig, más napokon délután
félötől este kilencig, *»Fügiben« szer-
dán és szombaton* van Chemin és bak,
a *»Körben«* pedig *vasárnap délután*
van bak, *hétfőn délután és egész éjjel,
kedd, csütörtök, szombat délután öttől*
este kilencig Chemin, *szerdán és
pénteken* reggelig Chemin.

Nem lehet tehát azt állítani, hogy
hiányzik a játékalom. De a bacca-
rat-láztól elkapott játékosoknak még
ez is kevés. Már a hivatalos játékorák
kezdetekor *szembe foglalják el helyeiket*
s minthogy egy-egy asztalnál csak 12
hely van, a *sorszámért verekedés és
vesztegetés folyik.* A ki helyet nem kap,
az *»Brodstitzer«* lesz, ez pedig — mily
etimológiai furcsaság! — annyit je-
lent, hogy *álva játszik.*

A pinka mindent elnyel

Egymás hegyin-hátán tolakodva
rakják szorgalmasan a tőteket s tiz-
husz perc múlva már felajzott ideg-
zettel, izgalomtól piruló vagy sápadó
arccal lesik a szerencse ujjmutatását
s megkezdődik a pénz eszeveszett
ide-oda vándorlása. Hogy a pénz
még könnyebben repüljön, csont-
zsetonokra váltják be és a croupier-k
boszorkányos sebességgel sepernek-
fizetnek s a forgó értékekből nagy
buzgalommal sülyesztik hol illetékes,
hol illetéktelen helyekre a játék
gyilkos vámját, a pinkapénzt.

A pinka maga egy kassza; ebbe
gyűlik a játék egyedüli reális jöve-
delme, az az adó, melyet a zöld aszta-
lon megforduló minden pénzből le-
szednek. Minden baccarat-bankból
öt százalék pinkapénzt tesznek le. A
Chemin-bankoknál pedig minden két
egymás utáni bank-coupból megy be
az öt koronás bankból egy, a tiz ko-
ronás bankból kettő, s az ötven ko-
násból három korona. Már most mi
ennek a következménye? Semmi
egyéb, mint az, hogy ha egy husz ko-
ronás huszszor ide-oda gazdát cserél,
akkor *végül az egészet szőröstől-bőröstől
elnyeli a pinka.*

Egyszerűen eltűnik az asztalról és
kikerül a forgalomból. A játék végén
rendesen teljesen kifogy az aprópénz
a forgalomból és vagy a pinkában,
vagy a croupier-knál és a játékelen-
őröknél van, a kiknek *minden nyere-
ségből sarc jár* és hogyha nem kap-
nak baksisot, akkor *szemtelenek és
gorombák,* boszuságukat egyáltalán
nem titkolva. Egy-egy ilyen játék-
asztalnál van főpinka, alpinka, crou-

pier-, személyzeti és mindenféle egyéb mellék-, al- és pótpinka, a melyekbe a retiráló bankokból raknak le kétszáz koronából 10, ötszázból 20, ezerből 40 koronát.

Igy azután *rettentő jövedelme van a pinkának és a croupiernak*, a kik nagy előszeretettel tévesztik össze

a percentet, meg a pinkalyukakat, meg saját zsebüket és enyhe szóval élve csunya

szabálytalanságokat követnek el a játékos áldozatok rovására. Szeretnénk, ha egy olyan bak-jatékos jelentkeznék, — világtalanok e pályázatból kizáratnak — *a ki még ilyen botrányos pinka-manipuláció leleplezésénél nem volt jelen*, de e három klubból ilyen egy sem akad. A kártyaterem bűnös levegőjében azonban alig okoz különösebb felháborodást egy ilyen apró csirkefogó-tempó, köny-

nyen tulteszik magukat rajta, sokkal jobban izgatja őket a nyereség és a veszteség, — *»Gyerünk tovább! Gyerünk tovább!«* kiabálják s feledésbe megy minden. *»A croupier tévedett!«*

„Hypo“ bácsi.

A ki a pénzt elvesztette, vagy mint ott mondják: *»elkészült«*, az még nem végleg elveszett ember, ha van valami értéktárgya. A játékosok

között ott sűrűforog *»Hypo«* bácsi, a magyar Cyrano. Kinek e rokonságát csak tekintélyes orra révén említjük, melyről a rossz emberek azt állítják, hogy egymaga félfontot nyom. Az *»elkészült«* játékos *»Hypo«* bácsihoz fordul és pénzt kér tőle, *»Hypo«* csak egy szót szól, helyesebben kérdez: *»Hypo?«* (*Hypotheka*, magyarul: *»zálog«*.) Erre aztán előkerül gyöngytű, briliáns-gyűrű, aranylánc, vagy más egyéb *»hypo«*, melyet aztán Cyrano zsebre-

rak és (hogy egy rossz viccet kockáztassunk) Cyrano de Zsebrerak némi kölcsönpénzt nyújt át.

A zálogtárgy és a kölcsön értéke között vajmi kevés párhuzam van, de *»Hypo«* bácsi mentségére legyen mondva: *semmiféle kamatot nem követel a kölcsön után, legfeljebb ajándékot fogad el.* Zálogtárgy nála még soha el nem veszett s a kamat elmaradásáért soha senkinek még szemrehányást nem tett. Vannak azután olyan *tekinthetős játékosok is*, a kik zálog nélkül is kapnak kölcsönt, de ezt már vagy a zsetonos, vagy a főcroupier adja, — persze jól tudják, hogy kinek — *s ez a legveszedelmesebb becsületbeli csapda* arra nézve, hogy a játékos *máskor is eljőjön, tovább játszzék.*

A játék néha nagyon elmergesedik s óriási összegek fognak az asztalon. Nagy általánosságban azt lehet mondani, hogy e polgári klubokban *a legtöbb ember anyagi viszonyait jóval meghaladó összegben játszik.* Sok játékos *végleg kidől és tönkremegy.* Helyükbe újak kerülnek, a kiket a *slepperek szednek össze.* Vannak hírhedt slepperek, a bezárt kártya-klubokban fix fizetést huztak a szállított áldozatokért, ma már valami állásféljük van a baccarat körül s ezen a címen kapnak gázsit. Maguk a croupier is *szívesen beszélnek rá játékra embereket*, mert nekik elsőrendű érdekük, hogy állandó játék legyen. A pinkából részt kapnak s ezenkívül borraivalót a nyerőktől. A pinka ropant jövedelme egy egész sereg *kártya-tisztviselőt* és baccarat és Chemin körüli lógóst és léhűtőt tart el.

Játékmesterek, játékelenőrök hatnyolcezer korona fix fizetéssel és mellékjövedelemmel bírnak. Egy-egy klubban *négy-öt ilyen alkalmazott van.* Van ezen kívül főcroupier, meg pinkabérlő, meg kártyakeverő, meg tudja Isten miféle állás és vállalkozás. A *rettentő költséges adminisztráció eredménye* azután az, hogy elszámoláskor a pinka-bevétel eredménye minimális. Az egyik klubban nem is egészen *száz-ezer korona* szerepelt mint pinka-jöve-

delem, holott hozzáértő nap-nap utáni vendégek becslése szerint *legalább 500.000 koronát nyelt el a bacarat-asztal s a három Cheminasztal mindenfajta pinkája*. Egy másik klubban bagatell 13.000 korona volt a pinka évi jövedelme; ezzel szemben a játékosok nem egy olyan napot figyeltek meg, a mikor *legalább négyözezer korona vándorolt egy éjszaka a pinkába*.

A harmadik klubban a klub egyik legrégebb választmányi tagjának, ugyszólván alapítójának nem sikerült részletes elszámolást kapni a pinka jövedelméről. Érdekes az „Erzsike” pénztári kimutatásában, hogy míg tagdíj, beiratási díj, gazdasági és kamatjövedelem címen 144.913 korona 40 fillért mutattak ki, a háborus évben a *jótekonyság és hadisegélyek tétele 6372 korona 10 fillér, a könyvtár és művészetpártolás pedig 1189 korona 50 fillér volt*.

Kié lesz a pénz?

Az igazi, komoly pénzeket nem a klub viszi el és nem a társadalmi vagy politikai pártkassza kapja, hanem a játék szervezői, a croupierk társasága ez a horribilis jövedelmű és irigyelt grasszáló elem. Egy főcroupier évi keresetét száz-százhuszezer koronára becsülik, egy másod-, vagy harmad-croupier pedig 40—50.000 koronát keres. Érdekes, hogy a pesti croupierk

egy-től-egy-ig mind hibás emberek: az egyik pókhasu, a másik potykaszemű, a harmadik girhes, a negyedik csunya, veres szepőlős, az ötödik majompojájú és így tovább, — valóságos állatkerti alakok.

Nem olyanok ők, mint a montecarlói vagy ostendei kaszinók sognirozott elegáns alkalmazottjai, hanem izzadt, korpásfejű emberek, a kik a klubtagok előtt *ingujjra vetkőzve konfidenskednek, cigartitáznak, fraternizálnak, szóval nem úgy viselkednek, mint a hogy alárendelt kiszolgáló népcéghez illik, hanem pókhendi stöngéberék módjára*. Vannak olyan izléstelen játékosok, a kik játék után nagy megtiszteltetésnek tartják, ha a bőpénzü croupier elviszi őket mulatni, orfeumokban, mulatókban minden éjjel lehetett ilyen croupier-lársaságokat látni, a mikor szórták a pénzt. Ma már, hogy záróra van, ez a szép látvány többé nem nyilványos.

A croupierkra már régóta ferde szemmel néz a rendőrség is, de tudja Isten miért, a legutóbbi időkig nem bántották őket. Nemrégiben nagy ijedelmet keltett a croupierk hadában a hirtelen sorozás, de nem kell gondolni, hogy nem voltak rá előre elkészülve. A sorozással

delmet keltett a croupierk hadában a hirtelen sorozás, de nem kell gondolni, hogy nem voltak rá előre elkészülve. A sorozással

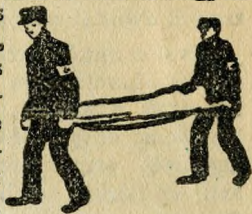
együtt egyéb ve-

zély is fenyegette őket, nevezetesen az, hogy a *csavargótörvény* alapján, mint állás nélküli veszélyes munkakerülők toloncügyi rendőri eljárás alá kerülnek. A jólszervezett croupier-társaság azonban óvatosan elébe nézett ennek a veszedelemnek s nagy hirtelenében *állásról gondoskodott*. Pénzük volt bőven, hát az egyik vett egy *műkereskedést*, a másik *élelmiszerüzletet*, a harmadik felelevenítette régi *vállalatát*, a negyedik pedig megint más vállalatot vett és így tovább. *Rajtuk ugyan nem fog ki - a csavargótörvény!*

A háborus polgári baccaratnak a mai világban Budapesten ez a levegője. Sok vagyon és kereset vész el, vagy megőrli a pinka, vagy a croupierk zsebébe vándorol. Vannak ugyan időszaki nyerők, de a pénz egyiknél sem melegedik meg, mert a mit tegnap nyert az *«Erzsiké»*-ben, azt másnap elveszti a *«Fügü»*-ben, mindig csak egy bizonyos pénzről van szó, a mely ide-oda vándorol. Nem is azt kérdezik a játékosok egymástól, hogy *kik nyernek*, hanem *hogy kinél van a pénz*.

Senki sem nyerhet

És hogy a *«pénz»* végleg el nem fogy, az csak úgy történik, hogy az emberek friss pénzt keresnek, hajtanak fel és a kidült játékosok helyébe új balekok jönnek. Akárcsak a háboruban,

hol az egyik lekaszált orosz rajvonal helyébe jön a másik. Hogy a baccaraton mennyire nem lehet nyerni, annak élénk példája a következő: egyetlen emberről beszéltek úgy, mint állandó biztos nyerőről, a kiről mindenki úgy tudta, hogy a játékból vagyont szerzett és — *oh csodák csodája — nemrégiben jöbélte magát, mert sikkasztania kellett, hogy tovább játszassék!*

*

Tudomásunk szerint jelenleg Budapesten a következő klubokban játszószák a baccarat-t vagy a Chemin de fer-t: Országos Casino, Unio Club, Hungária Klub, Lipótvárosi Casino, *«Fészek»*, Otthon írók s hírlapírók köre, Lipótvárosi Tarsaskör, Józsefvárosi Kör, Erzsébetvárosi Casino (*«Erzsike»*) Erzsébetvárosi Kör (*«Kör»*), VII. Kerületi Függetlenségi Kör (*«Fügü»*), sőt Budán is itt-ott.

A fent kifejtett züllött állapotok természetesen csak a cikkben megnevezett klubokban vannak.